

נראדה אור

פרשת בהר - בחוקותי

תשפ"ג

גליון קעא שנה ד

באור רבוה"ק מלעכוויטש קוידענו

{ שניני אור }

אתמול הסתיימו שבעת ימי הספירה שכנגד מדת הבודד והתחילו הימים שכנגד מדת היסוד. נודעים דברי הזוה"ק שבפסח שני - תחילת ספירת הוד יוצא כרוז שמי שעדיין לא ראה את השכינה יבוא ויראה לפני שנעלים השערים, ושבעה ימים לאחמ"כ בסיום ספירת הוד נעלים השערים.

הרה"ק מקאז'ניץ כבר תמה בספה"ק עבודת ישראל (ליקוטים) הכיזד יתכן שדוקא כאשר מתקרב החג נעלים השערים מלהיכנס.

אחד מאדמור"י ליובאוויטש התאכסן פעם בבית כלשהו ואמר שם מאמר בחסידות, נדחקו כל ציבור החסידים פנימה כדי לשמוע את המאמר, אך המקום היה צר מהכיל וחלק מהחסידים נאצלו להשאר בחוץ. נענה אחד המשפיעים: איני יודע מי גדול יותר, אלו שנכנסו פנימה ושמועו את המאמר, או שמוא אלו שנאלצו להישאר בחוץ והשתוקקו בכל לב להיכנס פנימה...

ברוח זו מאיר כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א את טעם נעילת השערים בתחלת השבוע שכנגד ספירת יסוד, כי עבודת מדת היסוד היא שתהא תשוקת הלב מיוחדת להשם יתברך ולא תזלוג לענינים אחרים. לכך נועלים את השערים כדי להגביר ביותר את התשוקה להיכנס אל הקודש פנימה.

והרי ענין התשוקה אינו שייך לשבוע של ספירת היסוד בלבד, כי כל ענין הספירה הוא להשם יתברך ולתורתו כדברי ספר החינוך הידועים וכך גם כותב הרמב"ם במורה נבוכים (הובא בספר וספרתם לכם) הנה שבועות הוא יום מתן תורה ולהגדיל היום ההוא נמנו הימים מן המועד הראשון אליו, כמי שממתין בו הנאמן שבאזהביו ושהוא מונה היום וגם השעות...

בכך נבין שיום ל"ג בעומר - הילולא דרשב"י אף הוא חלק בלתי נפרד מעבודת ימים אלו, כדברי כ"ק אדמו"ר שליט"א ברד"ר בשבת שקודם הילולא שהדלקת המזורה בשמחת הילולא מורה על 'כי עזה כמות אהבה קשה כשאלו קנה רשפיה רשפי אש שלהבתי-ה' - גילוי תשוקתו הפנימית של כל איש יהודי להשם יתברך ולתורתו.

כך גם במוצאי ל"ג בעומר קודם נסיעת אדמו"ר שליט"א לחו"ל נענה ואמר, שכאשר זימרו בזמר המוכר 'זאמר וזאמר מקוה ישראל ה' עלה בדעתו, וזאמר וזאמר - יהודי צריך לומר ולחזור ולומר, לבקש ולקוות ללא הפסקה, מקוה ישראל ה' - שהקב"ה יטהר אותו. צמאה נפשי לאלקים לל-ל חי, פחות משבועיים נותרו לנו להשתוקק להשם יתברך לטהרתו ולתורתו, תשוקה אמיתית שתשמש כהכנה נכונה ליום הגדול.

{ דברות קודש }

גודל מעלת נשמת איש יהודי

ואחר שביאר התנא מה שיתבונן כדי שיחזק לבבו וידע כמה יכול לעלות ולהשיג בעבודתו, הוסיף ואמר מאין באת וכו' ולאן אתה הולך למקום עפר וכו', שהוא התבוננות בדברים שעל ידם לא יגיס לבו ויחזיק עצמו בשפלות והכנעה.

בקבלת התורה נתגלה כח הנשמה

לטעם זה בבוא ישראל לקבלת התורה זכו להשגות עצומות, כדאיתא בחז"ל שפתח להם הקב"ה ז' רקיעים ותהומות וראו כולם שאין עוד מלבדו, כדכתיב (דברים ד, לה וברש"י) 'אתה הראת לדעת כי ה' הוא האלקים אין עוד מלבדו'. וכן אמרו שהיו רואין את הנשמע, שראו בעיניהם קול ה' בכח. וזכו לכל זה על ידי שנגלה בהם אור הנשמה בגילוי עצום, ולכך פרחו נשמתם כדאיתא בחז"ל (שבת פג:) כי לא היה הגוף יכול לסבול גודל גילוי הנשמה.

וזהו ביאור מאמר רביה"ק הרר"ב ממעוז'בוז' בדברי חז"ל (שבת פג:) אמר ריב"ל כל דיבור ודיבור שיצא מפי הקב"ה חזרו ישראל לאחוריהן י"ב מיל והיו מלאכי השרת מדדין אותן וכו', ואמר הרר"ב שהוא תמה היאך העיזו המלאכים לנגוע בגוף בני ישראל בזמן נעלה כזה. כי מצד שורש נשמתם גדולים ישראל ממלאכי השרת, לכך כאשר זכו לגילוי הנשמה בשלמות למעלה מיכולת הגוף, היו באמת בדרגה יתירה מהמלאכים.

והיה תכלית עוצם הגילוי כדי שיכירו גודל מעלת נשמתם וידעו עד כמה יכולים להשיג דבקות בו יתברך על ידי עבודתו בתורה ומצוות, כי מציאותם האמיתית היא הנשמה שמצד עצמותה דבוקה בהשם יתברך בדרגה נעלה ביותר.

המשך בעמוד הבא >>>

ונתתי משכני בתוככם ולא תגעל נפשי אתכם, והתהלכתי בתוככם והייתי לכם לאלקים ואתם תהיו לי לעם, אני ה' אלקיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים מהיות להם עבדים ואשבור מוטות עולכם ואולך אתכם קוממיות (כו, יא - ג).

ברש"י קוממיות, בקומה זקופה.

פסוקים אלו הם סיוע הברכות שמבטיח הקב"ה לבני ישראל, 'אם בחקותי תלכו' - שתהיו עמלים בתורה ואת מצותי תשמרו ועשיתם אותם'.

דע כמה גדולה מעלת נשמתך

יש לבאר דאיתא במשנה (אבות ג, א) עקביא בן מהללאל אומר הסתכל בשלשה דברים ואין אתה בא לידי עבירה, דע מאין באת ולאן אתה הולך ולפני מי אתה עתיד ליתן דין וחשבון ומפרט התנא מאין באת וכו'. ובספה"ק וכן נעם אלימלך (פר' קדושים) הקשו שלכאורה היה התנא צריך לומר מיד מאין באת ולפרט מטיפה סרוחה, ולאן אתה הולך ולפרט וכו', ומה טעם אמר מקודם מאין באת ולאן אתה הולך וכו' ושוב אמר מאין באת ופירט וכו'.

וביאר שראשית כל יש לאדם לידע גודל ערך נשמתו, כי היצר מתחכם תמיד להביא חולשה בנפשו שיסבור שאין לו כל ערך ומה שייכות יש לו לעמל התורה ודבקות בהשם יתברך, ואינו מעריך כראוי מעלת נשמתו והכח הגדול שיש לו לבוא למעלות רמות על ידי הנשמה שבקרבו. לכך אמר התנא הסתכל בשלשה דברים שמהם תדע גודל הנשמה, מאין באת שידע מקור מחצב נשמתו שהיא חלק א-לוה ממעל, ולאן אתה הולך שבכח נשמתו הוא בעוה"ז בבחינת הולך לעלות תמיד מדרגה לדרגה, ולפני מי אתה עתיד ליתן דין וחשבון שנשמתו עתידה לשוב למקור מחצבתה ולעמוד ממש לפני ה'.

לעשות רצונו ולעבדו בלב שלם

והארץ לא תמכר לצמיתות כי לי הארץ (כה, כג).

'ארץ' הוא לשון רצון (ב"ר ה, ח). והנה ידוע כי אם איש ישראל יש לו רצון טוב לעבודת ה'. אז יש לרצונו עליה גדולה מעלה למעלה, אבל אם ח"ו יש לו רצון לא טוב אזי נכרת רצונו מה' ומעדת ישראל ח"ו, ונמצא כי הוא מוכר ח"ו את רצונו שיכרת מה' ומעדת ישראל בעד תאותו הנבזה.

זה שהזהירה לנו התוה"ק 'והארץ' - היינו הרצון - 'לא תמכר לצמיתות'. צמיתות הוא לשון כריתה. ורומז בזה שלא יהיה לכם רצונות כאלו שעל ידם ימכר הרצון להכרת ח"ו מה' ומעדת ישראל, כי אם 'כי לי הארץ' - היינו שכל רצונכם יהיה רק לי, לכיון בכל מעשיכם לשם ה' ולעבודתו, וע"ז זה יעלה רצונכם מעלה מעלה.

מרן אדמו"ר מוהר"י ז"ע

מעומק השפלות לרום המדרגה – בכח הנשמה

זה אשר היה בהיות בני ישראל בגלות מצרים, שאף שהיתה בהם אמונה באשר אמר להם יוסף הצדיק 'פקוד יפקוד אלקים אתכם', בסתר לבם התקשו להאמין שמעומק השפלות ששקועים בה יכולים לצאת לחירות ולקבל תורה ומצוות להי דבק על ידם בחי החיים. לכך אמר הקב"ה למשה 'וזה לך האות כי אנכי שלחתיך בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלקים על ההר הזה' (שמות ג, יב), שיאמר לישראל שהאות שיכולים להיגאל מתחתית המדרגה להידבק בא-ל חי, מה שיהא בקבלת התורה שיתגלה להם גודל מעלת נשמתם, ובוזה ידעו שבכל מצב אין מניעה לאיש יהודי לבוא למעלת רמות על ידי קדושת נשמתו.

זהו ענין ספירת העומר שמחד גיסא המה ימי הכנעה וקטנות, כאשר סופרים לקרבן העומר הבא מן השעורים שהם מאכל בהמה, להורות שמצד זיכרון המידות עדיין הוא בגדר בהמה ונצרך ליגיעה רבה להיות כלי ראוי לקבלת התורה. אמנם מאידך גיסא יש בספירה עצמה תשוקה לקבלת התורה, שידוע שיכול להתקדש בתורה

ומצות ולהידבק ביוצרו, כי מצד נשמתו גדולה מעלתו ביותר כאשר נתגלה בקבלת התורה.

בכח הנשמה יכול להשיג מעלות עצומות

בזה יבוארו הכתובים 'אם בחוקתי תלכו' וגו', שמבטיח הקב"ה ברכות לאשר יעמול בתורתו וישמור מצוותיו. אמנם יכול האדם לחשוב בדעתו מי אני ומה אני שאזכה להידבק בתורה ומצוות ה', וכל זמן שהנני נמצא בגוף גשמי אין ביכולתי לשעבד עצמי לעבודת הבורא. לכן אמר בסוף הברכות כי בכח נשמת א-לוה שבקרבם יכולים לבוא לדרגות נעלות ביותר, עד שיזכו 'ונתתי משכני בתוכם ולא תגעל נפשי אתכם, והתהלכתי בתוכם והייתי לכם לאלקים ואתם תהיו לי לעם'.

ואם תתמה היאך תוכל לזכות לדבקות בהשם יתברך באופן נעלה כל כך עד שישכון הקב"ה כביכול בתוך איש יהודי ויקרא אליו ישראל, הראיה לזה 'אני ה' אלקיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים מהיות להם עבדים ואשבור מוטות עולכם', שהרי בהיותם במצרים בשפלות המדרגה לא האמינו שיזכו להידבק ביוצרו, ואעפ"כ הוציאם הקב"ה משפלותם וזכו בצאתם לבחינת לידה חדשה בנשמתם, עד שבקבלת התורה בהיותם כאיש אחד

בלב אחד נתגלה גודל מעלת נשמתם ועד כמה יכולים על ידה להשיג דבקות בא-ל חי. ומזה ידע כל איש יהודי גודל מעלת נשמתו וכי בכח קדושתה ודאי יכול להידבק בהשם יתברך בתורתו ובמצוותיו.

וסיים הכתוב 'ואולך אתכם קוממיות' ופירש"י בקומה זקופה. וממרן אדמו"ר הזקן זי"ע איתא שבזמן הזה אסור להלך בקומה זקופה (קדושין לא.), אבל לעתיד כאשר יקויים (זכריה יג, ב) 'ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ' ילכו בקומה זקופה. היינו שלעתיד יהא גילוי הנשמה בשלמות, וממילא תהא זקיפת הקומה זקיפת הנשמה, וכבחינה זו היה בקבלת התורה שפסקה זוהמתן ונזדככו לגמרי כדרגה דלעתיד. לזה אמר הכתוב 'ואולך אתכם קוממיות', שידעו ישראל כי בגודל ערך נשמתם יכולים לבוא עד למדרגה זו.

יעזור השם יתברך שנזכה להיטהר ולהתקדש ולקבל התורה ביום נתינתה, ונזכה לכל ההשפעות טובות בגשמיות וברוחניות ולביאת משיח צדקנו במהרה בימינו.

בחוקותי תשע"ה, רעוא דרעיון

מאורי אור

פרשת בהר בחוקותי באור רבותינו

משפיע להם רח"ל לעולם הקליפות ולמלאכי חבלה רח"ל, כי 'זה לעומת זה עשה אלקים'.

'ובא גואלו הקרוב אליו', הצדיק נקרא גואל וכמו שכתוב בספרים הקדושים. גם נקרא קרוב כמו שכתוב (משלי כז, י) 'טוב שכן קרוב' דא צדיק יסוד עולם (עי' תקו"ז תקון כא סוף מג), וכמו שכתוב ברות (ג, יב) 'וגם יש גואל קרוב ממני', וזה גואלו הקרוב אליו. או 'הקרוב אליו', כי הצדיק הוא שורש לכמה ענפים, על כן לזה יש חשק להתקרב לצדיק זה וזה לצדיק זה, כי כל אחד רוצה להתקרב לשורשו, וזה 'גואלו הקרוב אליו וגאל את ממכר אחיו'. ובאמת מוטל על הצדיק למירדף בתר חייבא כמו שאיתא בזהרה הקדוש (תרומה כח), וזהו 'ובא גואלו'.

ועל כן סיים, 'ואיש כי לא יהיה לו גואל', על דרך הנ"ל. 'והשיגה ידו', צריך הוא עצמו לעורר רחמים רבים עליו, און אוים שטרעקין דיא הענט מיא זאל אים ראטעווען. וכמו מי שטובע בנהר שפושט את ידיו שיצילוהו, כן הנטבע במים הזדונים רח"ל, צריך להפשיט ידיו ולבו לאל אמונה. ובאיתערוותא דלתתא איתער עובדא לעילא (וזה"ק ויחי רלג; צו לא), והקב"ה פושט ידו הפתוחה לקבל שבים ומקבלו בתשובה, וזהו 'ומצא כדי גאולתו'.

דברי שלום (ועניני המשך דבחי"ק)

חוסה על נשמתך

רומז על הנשמה בשעה שהיא יורדת 'עמך' – אל הגוף, ונמכר לך' – דהיינו שהנשמה נמכרת בהכרח לגוף כדאיתא בספה"ק גודל היסורים לנשמה בשעה שהיא יורדת לגוף. 'לא תעבד בו עבודת עבד' – היינו שלא תעביד את הנשמה כמו שפירש"י עבודה של גנאי, שלא תפגום ח"ו בנשמתך. אלא תחשוב תמיד 'כשכיר' – שהנשמה רק שכורה לך, 'כתושב יהיה עמך' – שכל זמן שהנשמה תושב אצלך אזי תחשוב שהיא רק בבחינת שכיר.

על כן שכר מצוה בהאי עלמא ליכא, כי קיום המצוות והמעשים טובים הם בשביל הנשמה השכורה לך ואין שכירות משתלמת אלא לבסוף היינו בעולם העליון.

'עד שנת היובל' – היינו עד שהיא תשתחרר מהגוף העכור, 'עבוד עמך' כל ימי חיך תעבוד הנשמה ותשפיע על הגוף למצוות ומעשים טובים, 'ויצא מעמך' – בזמן שהנשמה תצא מעמך, 'הוא ובניו עמו' – שהנשמה תצא מגופך נקי ומזוכך, ע"י המעשים טובים – אלו הם תולדותיהם של צדיקים שעשית, וע"כ כך תזכה 'ושב אל משפחתו ואל אחוזת אבותיו' – שתחזור הנשמה למקור מחצבתה ולא תצטרך להתגלגל שוב לעולם התחתון.

מרן אדמו"ר מוהרחה"ד זי"ע

על ידי נשמה יתירה מלמעלה נשלם חלק הנשמה שלמטה

איתא בספה"ק 'כי ימוך אחיך' כדרך שאמרו חז"ל (נדרים מא.) אין עני אלא בדעה, היינו שנכשל בדבר עבירה ל"ע ואמרו חז"ל (סוטה ג.) אין אדם עובר עבירה א"כ נכנסה בו רוח שטות, ועל ידי זה 'ומכר מאחוזתו' הנשמה שבאדם נקראת אחוזתו שהיא נצחית אבל הגוף כענן כלה, שעל ידי החטא נחסר מחלק נשמתו. 'ובא גואלו הקרוב אליו' הוא הצדיק הקרוב לשורש נשמתו, 'וגאל את ממכר אחיו' שמישיב לו חלק נשמתו.

בדרך זו יש לבאר כי הנה בשבת זוכה כל יהודי לנשמה יתירה, והענין בזה שכל נשמה יש בה חלק השוכן באדם וכנגדה חלק למעלה, כדאיתא ממרן המגיד הגדול ממעזריטש עה"פ (במדבר ב, י) 'עשה לך שתי חצוצרות כסף, שתי חצי צורות. ולעתיד לבוא יתגלה בכל יהודי כל חלקי נשמתו [היינו נר"ו ויהי יחידה תלוי בכמה בחי], והוא ענין שני כתרים שזכו ישראל בקבלת התורה, שהשיגו בשלמות חלק הנשמה שלמטה וחלק הנשמה שלמעלה

וכי ימוך אחיך ומטה ידו עמך וגו' (כה, כה - כז).

הצדיק מציל נשמות הנדחים

על דרך שאמרו רז"ל (וזה"ק עקב רעג:) אין עני אלא מן התורה ומצוות. או 'כי ימוך אחיך', שנופל לקטנות ועצבות ומרה שחורה שעל ידי זה נופל בכל רע רח"ל, וכמו שאמר זקני הקדוש והנורא מו"ה רבי שלמה מאקארלין, 'דער גרעסטער יצר הרע איז אז מיא פאר געסט אז מיא איז אבן מלך'. כן מובא בבית אהרן (לקוטים, סוף קמ"ו). וכמו שאמרו ז"ל (סנהדרין לז.) חייב אדם לומר בשבילי נברא העולם, ופירש רש"י, חשוב אני בעולם ולא אטריד את עצמי מהעולם בשביל עבירה אחת עכ"ל. אבל כשנעשה מך, ועל ידי זה 'ומכר', וועט ער איבער ענטפרין להחיצונים רח"ל. 'מאחוזתו' מאחוזתו, כי כל אחד מישראל יש לו אחיזה בקדושה שממקום זה נמשך לו שפע מלמעלה, ועל ידי עונותיו שולטים הקליפות רח"ל על נשמתו ושורש נשמתו, ונמשך השפע לחיצונים רח"ל. כי כל אחד מישראל הוא צינור ההשפעה, ועל כל אחד מישראל עומדים כמה אלפים עולמות ומלאכים רבי רבבות ונשמות. וכשהוא דבוק בקדושה אזי הוא צינור ההשפעה ומשפיע להם וכשהוא דבוק לסטרא אחרא אזי

תוכחה זו על שום מה?...

הרה"ק ר' חייקא מאמדורא זי"ע כשקראו את התוכחה בתורה בכח ואמר, 'אז ליבע תורה אזא זיסע תורה צו איהר זאל מען דארפן סטראשען מיט אזא תוכחה [תורה חביבה ומתוקה כזו, וכי אודותיה יצטרכו להזהיר בתוכחה כזו?!]...

כבחינה דלעתיד. אמנם אחר שחטאו ניטלו מהם הכתרים וזכה משה ונטלן כדאיתא בחז"ל (שבת פח.), ואיתא בארז"ל (שער הכונת ענין מזמור שיר ליום השבת) שבשבת נוהג משה טובת עין בישראל ומחזיר להם עדיים מהר חורב, והוא ענין נשמה יתירה שמאיר בהם אף חלק הנשמה שלמעלה. ועל ידי זה אף אם נכשל בחטא ונחסר מחלק הנשמה שבו, כאשר זוכה לנשמה יתירה נשלם אף חלק נשמתו, כי אי אפשר לתוספת בלא העיקר.

היינו על ידי תוספת הנשמה מתבונן בגדלות ה' ונתמלא בושה וכלימה היאך העיני להמרות פי יוצרו, כדאיתא בספיה"ק שבת אותיות בשת, ועל ידי זה זוכה למחילה וכפרה כמארז"ל (שבת קיח): כל המשמר שבת כהלכתו אפילו עובד ע"ז כדור אנוש מוחלן לו, ובוה נשלם חלק הנשמה שנחסר מעמו.

זהו ביאור הכתוב 'כי ימוך אחיך ומכר מאחוזותיו', שעל ידי חטאו נחסר מחלק נשמתו כנ"ל, 'ואב גואלו הקרוב אליו' הוא השבת שנשפע בו תוספת חלק הנשמה שלמעלה, 'ואגל את ממכר אחיו' שעל ידי זה נתעורר בתשובה ושב אליו חלק נשמתו שנחסר ממנו.

כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א, בהר תשע"ו, ליל שבת

פרשת בהר וימי הספירה

ספירה בעולם שנה ונפש

הנה פרשה זו נקראת בימי הספירה. ונראה שהייכות מפרשה זאת לימי הספירה, כי הנה במעמד הר סיני נאמר (שמות יט, יח) 'והר סיני עשן כולו', ואיתא בספיה"ק 'עשן' נוטריקון עולם שנה נפש. לכן אנו קורין הפרשה הזאת שהתחיל בה בהר סיני בימי הספירה, לרמז כי יש בחינת ספירה בכל הג' בחינות עש"ן, והיינו בשנה, הם מ"ט ימי הספירה. בעולם, מ"ט שנות היובל. בנפש, מ"ט שערי בינה. וזה שייכות פרשה זו המתחלת בהר סיני לימי הספירה לרמז כנ"ל.

מרן אדמו"ר מוהר"י זי"ע

עיקר טהרת המדות בימי הספירה

אלה אזכרה ואשפכה עלי נפשי כי אעבור בסך אדם עד בית אלקים (תהלים מב, ה).

'אלה' נקראים המדות כמאמר חז"ל (ב"ב פח:) קשה עונשן של מדות וכו' שנאמר בהם 'תועבת ה' כל עושה אלה' (דברים יח, יב), 'אזכרה ואשפכה עלי נפשי כי אעבור בסך', שעדיין לא טהרתי המדות. 'אדם' גימטריא מ"ט היינו ימי הספירה (משנת חסידים מסכת העומר ח, ד), 'שבימי הספירה עיקר טהרת המדות'. 'עד בית אלקים' – זהו חג השבועות, קבלת התורה.

זהו 'אם לא יגאל באלה' (כה, נד) היינו שלא נטהר במדותיו 'ויצא בשנת היובל' כי יובל נקרא תשובה.

מרן הס"ק מלעכוויטש זי"ע

אל תונו איש את עמיתו – תיקון מדת היסוד

שיעור אונאה עד שתות (ב"מ מט:), אמר הנה ידוע דמדת יסוד הוא מדה הששית מעשר ספירות. על כן אם האדם מחזיק עצמו שהגיע עד מדת יסוד, יש בו אונאה – שיכול לאונות עצמו עד שתות כנ"ל. אבל אם משפיל עצמו בבחינת 'נפשי כעפר לכל תהיה', אז אין בו אונאה – כי אין אונאה לקרקעות (שם נז.).

מרן אדמו"ר מוהר"א הגדול מקארלין זי"ע

מרן הס"ק מלעכוויטש זי"ע היה רגיל ליסוע על חג השבועות אל הרה"ק הרבי ר' ברוך ממעז'בוז זי"ע, ומנהגו היה לעבור דרך סטאלין לשם היה מגיע בערך בימי ל"ג בעומר, ומשם המשיך ביחד עם עמיתו ורעו הרה"ק הרא"ש מסטאלין זי"ע למעז'בוז.

כאשר בא בשנת תקס"ב לסטאלין אמר לו הסטאלינער שזוגתו הרבנית איז אויף דיא צייט, אמר מרן הס"ק זי"ע 'זאהל זי ווארטין' [- שתמתין], ויש המוסיפים שהס"ק מלעכוויטש אמר 'זי איז א גוטע און זי וועט איבער ווארטן', ובכן נסעו כדרכם למעז'בוז.

בהגיעם למעז'בוז הגיע ידיעה ע"י רץ שהרבנית ילדה בן, והרה"ק הר"ב פטרם לשלום וצויה גם על מרן הס"ק שיסע להשתתף בשמחת הברית שהתקיימה בסטאלין ביום ב' של חג השבועות.

בעת הברית כיבד הרא"ש מסטאלין את עמיתו הלעכוויטשער בברכות, וכשהגיע לזיקרא שמו בישראל הרים קולו ואמר 'מורה מורינו הרב ר' אהרן', ופחד גדול נפל על הציבור ואפך את כל אחד ואחד.

לאחר הברית ביקש הרא"ש מעמיתו הלעכוויטשער ואמר אליו 'ברודער בענטש דעם קינד', ובירך אותו בשלשה דברים 'דוא זאלסט זיך נישט נארין, גאט נישט נארין, און לייט נישט נארין'.

בסעודת הברית לבן הנולד להרב נפתלי חיים שוחט שליט"א בשב"ק פר' קדושים שעל"ט בגבעת זאב חזר כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א על מעשה זה, והוסיף לאמר כי אף שבסוד קדושים מי יעמוד, יתכן לומר שברכת מרן הס"ק זי"ע בעת ברית המילה דייקא מכוונת לקדושת היסוד. ומה נפלא שכל כוונות וסודות ברית המילה למרן הארז"ל נכתבו באוצרות חיים בשער האונאה (פ"ג), הרי שמכוונים הדברים.

הרה"ק ר' משה צבי מסאווראן זי"ע בהיותו אברך צעיר לימים נסע להר"ב ממעז'בוז, בדרך נסיעתו ראה אותו הס"ק משפאלי ואמר לו, כתיב 'ולא תונו איש את עמיתו ויראת מאלקיך' הפ' הוא שלא תונו עם הענין של 'ויראת מאלקיך', היינו שלא תתראה לפני עמיתך שאתה ירא מה' יותר ממה שאתה באמת.

באילנא דחיי מובא מאמר זה בשם מרן אדמו"ר הזקן זי"ע

מדת היסוד עיקר ההכנה לקבלת התורה

הראה להם הקב"ה עיקר ההכנה לקבלת התורה (שמות יט, ה) – 'אם שמוע תשמעו בקולי ושמרתם את בריתי' – הוא שמירת הברית, 'והייתם לי סגולה' – מידת היסוד הוא סגול' כידוע ליו"ח, כי בלתי שמירת הברית אי אפשר לעשות המצוה בשלמות אף שיש לו מוזוה בפתחו וציצית בבגדו ותפלין בראשו, הלא החיצונים יבזו יגיעו.

זהו שאמר יוסף לאחיו 'פקוד פקוד אלקים אתכם' (בראשית נ, כה), פירוש לשון 'פקודי ה' ישרים' (תהלים יט, ט), ידעתי כי יתן הש"י התורה ומצוות הרבה, רק זאת תדעו כי מדת היסוד הוא עיקר ההכנה למתן תורה.

תפארת שלמה (לשבעות)

בסילוק המניעה ממילא נמשך השפע

במדרש בפרשתן (ויק"ר לה, א) 'אם בחקותי תלכו' (כו, ג), הדא הוא דכתיב (תהלים קיט, נט) 'חשבתי דרכי ואשיבה רגלי אל עדותיך', אמר דוד רבש"ע בכל יום ויום הייתי מחשב ואומר למקום פלוני ולבית דירה פלוני אני הולך והיו רגלי מביאות אותי לבתי כנסיות ולבתי מדרשות.

יש לבאר דאיתא במשנה (קידושין פב.) רשב"א אומר ראית מימיך חיה ועוף שיש להם אומנות, והן מתפרנסין שלא בצער. והלא לא נבראו אלא לשמשני ואני נבראתי לשמש את קוני אינו דין שאתפרנס שלא בצער, אלא שהרעותי את מעשי וקפחתי את פרנסתי, כלומר מצד האמת יש לאדם לקבל כל השפע הנצרך לו כדי שיוכל לשמש את קונו, אלא שאם הרע את מעשיו נעשה הרע מניעה לשפע ל"ע.

זהו ביאור הכתוב 'אם בחקותי תלכו וגו' ונתתי גשמיכם בעתם' וגו', וכבר תמחו המפרשים הלא שכר מצוה בהאי עלמא ליכא. אלא שאין הבטחת דברים אלו בתור שכר, כי אם מאחר שמניעת השפע נעשה על ידי שהרע מעשיו, אמרה תורה שאם יעסקו בתורה ומצוות ממילא לא יהא שום מניעה לשפע. וכדאיתא באמרי נועם בדברי רש"י 'אם בחקותי תלכו' – שתהיו עמלים בתורה, שהוא מלשון עמילין של טבחים שמסיר את הזוהמא, וכיון שנסתלק הזוהמא והרע ממילא נמשך השפע בלא מעכב.

כן הוא גם ברוחניות, שבאמת מצד הנשמה שבקרבו משתוקק היהודי תמיד להשם יתברך ולתורתו, אלא שאם פוגם במעשיו נסתר תשוקת הנשמה על ידי התגברות תשוקות אחרות ל"ע, וכיון שמבער הרע מנפשו ממילא שב להרגיש תשוקה ורצון לתורה ומצוות מצד נשמתו.

זהו ביאור המדרש כי דוד המלך ע"ה ביער כל הרע מקרבו כמאמר רז"ל (ירושלמי ברכות ט, ה) 'ולבי חלל בקרבי' (תהלים קט, כב) שהרגו ליצה"ר, וממילא הרגיש תשוקת הנשמה לתורה ומצוות. לכך אף כי בכל יום הייתי מחשב ואומר למקום פלוני אני הולך וכו', שהיה סבור שצריך לילך למקומות אלו עבור כל מיני ענינים, והיו רגלי מביאות אותי לבתי כנסיות וכו' שנמשך מעצמו לעסוק בתורה ותפלה.

זהו מה שהסמיך המדרש ענין זה לכתוב 'אם בחקותי תלכו', שאף הכתוב מורה על השפע הבא ממילא אחר שמסיר הזוהמא ונגלה טהרת הנשמה.

כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א, בחקותי תשע"ח, ליל שבת

אור צדיקים ישמח

שבת קודש כ"ב אייר

הרה"ק ר' ישעיה מדיאנוויץ (שם אביו לא נודע) זי"ע

הרה"ק ר' מרדכי שרגא פייביש מהוסיאטין

בן הרה"ק ר' ישראל מרדוין זי"ע

יום ג' כ"ה אייר

הרה"ק ר' חיים בן הרה"ק ר' שלום מקאסוב זי"ע

שבת קודש כ"ט אייר

הרה"ק ר' מאיר בן הרה"ק ר' ארון לייב מפרמישלאן זי"ע

קול ה' בהדר

הרה"ק ר' ישעי' מדיאנוויץ עבר פעם על יד בית כנסת אחד ושמע שהחזן דמתא משורר בקול ערב ביותר ולהרה"ק ר' ישעי' לא היה קול נגינה כלל, ואמר: רבוננו של עולם – אם תתן לי קול נגינה ערב כחזן הזה אעבדך בקול זה בכל כוחי, באותו רגע נתחלף הקול הערב מהחזן ונכנס בר' ישעיה ומאז היה מנגן בקול גדול וערב.

יתגדל ויתקדש שמיא רבא

בעת המלחמה הידועה בין צרפת לרוסיה, כשרצה נאפוליון לכבוש את מלכות רוסיה, נגש הרה"ק ר' ישעיה מדיאנוויץ ביום הכיפורים בעת נעילה כש"ץ לפני העמוד, ופתח ואמר כלפי מעלה: צרפת רוצה שהיא תנצח ותמלוך בכיפה, רוסיה חפצה שהיא תנצח והיא תמשול בכיפה, וזו גם רצונה של מלכות אוסטריה. אך אנחנו עם בני ישראל אנחנו רוצים שיתקיים 'יתגדל ויתקדש שמיא רבא, ובזאת פתח את תפילת נעילה.

יראתי בפצותי

כמעט שלא נותרו דברי תורה מהרה"ק ר' ישעי', ובבחינת 'הוא היה אומר' מביא בספה"ק 'שפתי צדיקים' להרה"ק ר' פינחס מדיאנוויץ משמו של רבינו שאמר על דברי חז"ל (מגילה יח.) מילה בסלע משתוקא בתרין' – מי שאומר תורה הוא שווה סלע, אמנם משתוקא – מי שמשתוקק לומר תורה ואינו יכול מפני פחד ה' והדר גאונו – זהו יותר יקר וחביב לפני הש"ת – בתרין.

ישראל אף על פי שחטא..

הרה"ק ר' חיים מקאסוב בצעירותו לרוב קדושתו וטהרתו לא היה סובל את החוטאין, פעם אתרמי ליה שהקל וביטל איזה חומרא והרחקה שקיבל על עצמו והחשיב זאת לחטא חמור, על כן החל להתענות ולהסתגף תעניות וסיגופים רבים וקשים. כראות אביו הרה"ק ר' שלום את הנהגתו קרא לו ואמר כי נגלה אליו הרה"ק הר"א ויצוהו עליו שיפסיק את התעניות והסיגופים, כי בדרך זו לא שבקת חיי לכל בריה כי אם על חטא כזה צריך תעניות וסיגופים רבים מה יענו אנשים הפשוטים שחטאיהם חמורים יותר.

מיהר רבינו ושחט את הפרה ונתן את כל בשרו לעני שיהיה לו לכלכלת ביתו, הן באכילת הבשר והן במכירתו, כששב רבינו לביתו וסיפר לרבנית ששחט את הבהמה ונתן את בשרה לעני, שאלה הצדקת – למה לא השארת לכה"פ רגל אחד בשבילנו?! נענה רבינו – וכי איזה צורה תהיה לבהמה כשנגיע לעולם האמת ונראה פרה בת ג' רגליים...

אמונת אום נזירת

לאחר שמסר את מקור פרנסתו האחת הוצרך הרה"ק ר' מאיר מפרמישלאן לצאת לעשות לביתו והשכיר עצמו למלמדות אצל בעל הבית אחת בכפר בגלילות עיר, כנהוג באותם הימים ישב הרה"ק שם משך כל ימות החורף, לאחר זמן שישב אצלו ראה כי בעל הבית אינו נותן לאביונים מאומה, לא נתניה ולא אוכל, לכששאל רבינו את הבעל הבית מדוע הוא עובר את מצוות מלכו של עולם, השיב כי אין לו די ממון.

אמר לו הרה"ק כי יתן לעניים ביד רחבה אוכל ומשקה ונתניה בעין יפה, ויוריד זאת ממשכורתו, כך היה כל החורף, זכו העניים לקורת גג ומטבע מכובד ויצאו שמחים וטובי לב, בסוף החורף כשרצה הרה"ק לחזור לביתו וביקש משכורתו, ערך בעל הבית את חשבון הוצאותיו על העניים ולפי החשבון יצא שמשכורתו לא נותר מאומה ולא עוד אלא שהוא צריך ליתן לבעל הבית עוד איזה סכום.

יצא הרה"ק לעבר ביתו כשידיו ריקניות ממון, על אם הדרך בין שבילי היער, ראה רבינו אדם זהב מנצנץ מהקרעק, אדם זה היה שווי הון רב – יותר מכל משכורתו בכל החורף, חשב רבינו לעצמו 'הנה גמלך השי"ת והשיב את שלך', אך לאחר מכן התיישב בדעתו שאם רצון השי"ת שיגיע אליו אז לא יצטרך אפילו להתכופף בכדי לקבלו, ואכן לא התכופף.

זמן מה לאחר הגיעו לביתו דפק בדלתו שליח של אחד הגבירים דמתא עם מטבע – אדם זהב באמרו שמצאו על אם הדרך ומיד חשב שוודאי נצרך רבינו לכך ושגרו אליו.

והמשיך ואמר הרה"ק ר' שלום לבנו רבי חיים: דע לך כי אני הוא שהבאתיך לחטא זה, כי קודם לכן לא היית יכול לדון חוטאים לכך זכות ומעתה יוקל עליך להבין חוטאים. נענה ואמר רבי חיים – אוי, אוי! איך יכול אב להתאכזר כל כך על בנו...

אהבה בכל נפש

בדקות עצומה מתוך מסירות כל כוחות גופו ונפשו, עבד הרה"ק מהוסיאטין את בוראו, שום תנועה לא עשה שלא לצורך ואף אם זבוב עלה על פניו לא הניף ידיו לגרשו, מסופר כי פעם לאחר העבודה העצומה עד כלות הכוחות בנענועים של ד' המינים, השתעל ויצא מפיו דם שהכתים את אתרוגו אך הוא לא חלי ולא הרגיש, והמשיך בעבודתו הקדושה כרגיל.

ידי ידיו אמונה

הרה"ק ר' מאיר מפרמישלאן ידוע היה לעילוי מופלג בצעירותו, ע"כ לקחו כחתן לבתו נגיד אחד והבטיחו להחזיקו על שולחנו בקעסט' למשך 10 שנים, לאחר מספר שנים ירד החותן מנכסיו ולא היה לו ממון להחזיק את חתנו ובתו, על כן קנה להם פרה חולבת והתפרנסו ממכירת חלב הפרה, באחת הימים הא עני מרוד אל רבינו ובצר לו שח לרבינו כי כבר כמה ימים לא בא אוכל לפיו, עולליו שאלו לחם ואין.

ברכת מזל טוב חמה ולבבית

שגורה בזאת אל ידידינו היקר חבר המערכת המסור בכל לב ונפש לעבודת הקודש וכתב"ב ישא

הרב ישכר צבי טיכנר שליט"א לרגל השמחה השרויה כמעוננו בהולדת בנו למזל טוב

צרופה ברכתנו שיוכה להכניסו בכריתו של אברהם אבינו ע"ה בעתו ובזמנו ולגדלו לתורה לחופה ולמעש"ט מתוך

הרחבת הדעת וניחא דקדושה

כברכה נאמנה ובלב שמח

חברי המערכת

לקראת שבת קודש
Dear Friends,
It's our pleasure to inform you of the Shabbos Schedule with the esteemed **Koidenover Rebbe**
כ"ק מרן אדמו"ר מקוידנוב שליט"א
in Woodmere

שבת קודש פרשת בהר בחקתי תשפ"ג
Shabbos Kodesh Parshas Behar Bechukosai (May 12/13)
זכי תורה and שירת ומוצאות, full of chizuk and inspiration,
Mincha and Kabbalos Shabbos
Aish Kodesh 7pm

Tish 9:15pm
at the home of our hosts
Mr and Mrs Dov Peikal • 858 Fluke Street • Woodmere

מנחה וסעודה שליטית
7:50 am
Atah Kodash • 884 Woodmere plaza

The Rebbe will be available at the home of his hosts
Mr & Mrs Dov Peikal • 858 Fluke Street • Woodmere • Thurs. May 11 to Wed. May 17
For private consultations and brachos
To schedule an appointment to meet
with the Rebbe or for more information about other events,
Please call (or text) 443-5107998 or email: office@koidenover.org